

Мавзу:

**Ёнғинларни
ўчиришда моддий-
техник таъминот**

Режа:

1. Ёнғинлар ўчирилишини ташкил этишда моддий-техник таъминотнинг аҳамияти.
2. Алоҳида ҳолатларда ёнғинларни ўчиришнинг ўзига хос хусусиятлари.
3. Ёнғинни ўчиришда ишловчиларнинг мажбуриятлари.

Ёнғинда таъминот

- Ёнғинда таъминот - бу ёнғинга жалб этиладиган куч ва воситаларни
- таъминловчи жанговар ҳаракатлардир. Ёнғин таъминоти ёнғин хавфсизлиги хизмати Жанговар Устави (ЁХХЖУ) томонидан белгиланган мажбурият бўлиб, унга таъминот бошлиғи бошчилик килади.
- Таъминот бошлиғи вазифаларига қуйидагилар киради:
  - - сув манбалари разведкасини ташкил қилиш;
  - - ёнғин ўчириш автомобилларини кутиб олиш, ҳамда жойлаштириш;
  - - ёнғин ўчириш техникасининг узлуксиз ишлашини, ҳамда ёнғин ўчириш
- воситаларини бетўхтов узатишни таъминлаш;
- - магистрал енг линияларини қўриқлаш;
- - ёқилғи-мой маҳсулотлари, ҳамда ёнғин ўчириш воситалари билан
- таъминлаш.

- Ёнғинда таъминот бошлиғи сув манбаи маълумотномаси ёки планшетига эга бўлиши, ҳамда бўлинмаларнинг етиб келган вақтини рўйхатдан ўтказиши, шунингдек жанговар вазифалар мазмунини билиши керак.
- Ёнғинда таъминот бошлиғи ўз иши давомида корхоналарга яқин бўлган сув манбаларидан рационал фойдаланишни таъминловчи барча имкониятларни назарда тутувчи ёнғин ўчириш режа ҳамда варакаларидан фойдаланади, уларда енг тармоқларининг асосий йўналишлари кўрсатилган бўлиши, сув тармоғининг кўриниши ва диаметри, сув бериш қобилияти, ҳамда босим остидаги сувни узатиш билан боғлиқ ҳолда,
- насосли-енг тизимининг самарали ишлашини таъминлаш шартлари белгиланган бўлиши керак.

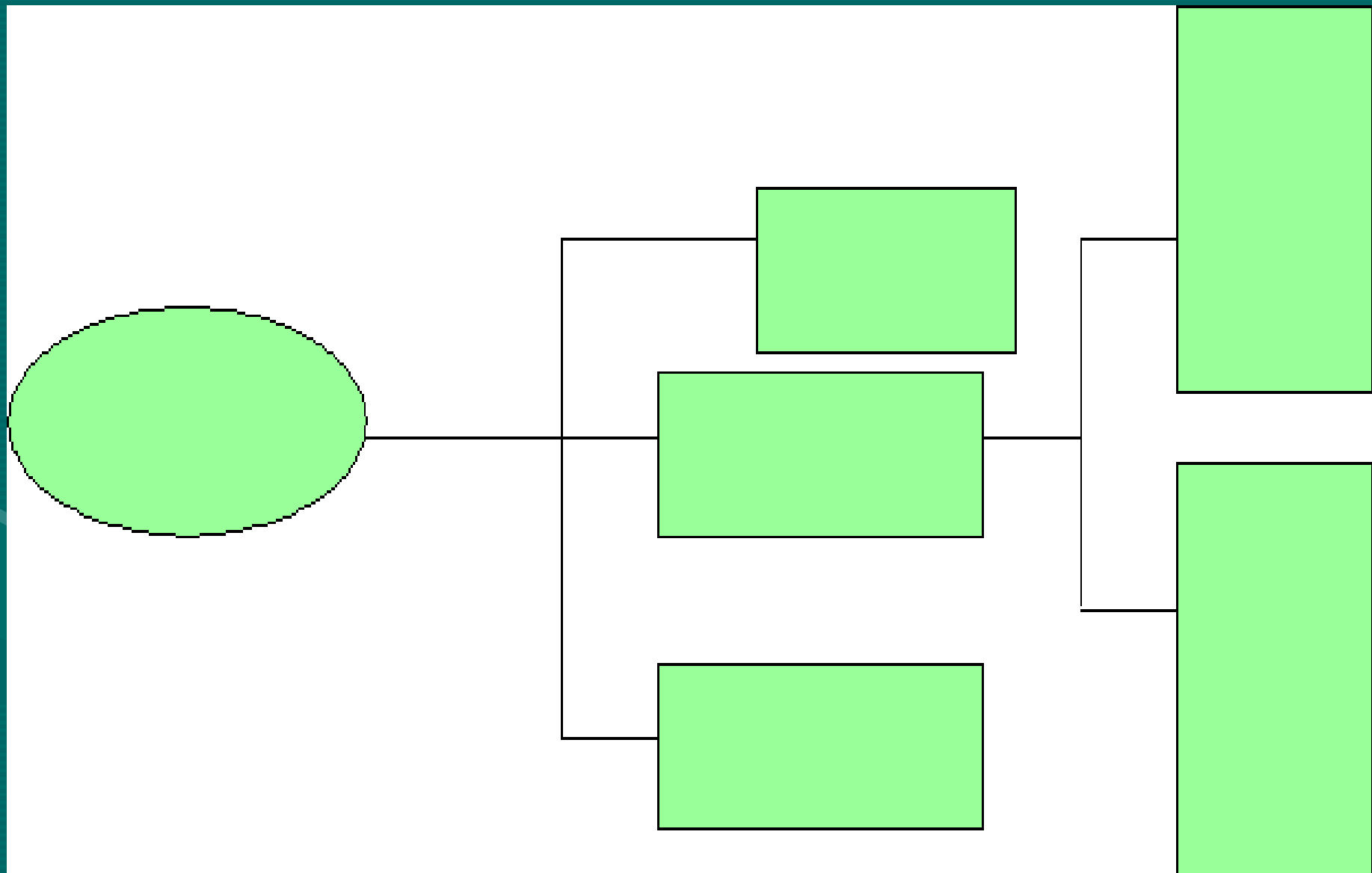
- Ёнѓин ўчириш режасидаги масалалар ЁХХЖУ да баён этилган, асосий холатларни амалиётда чуқур тушуниб, ҳамда қўллашни назарда тутати. Шунинг назарда тутиш зарурки, автомобилларни жойлаштириш тартиби вақт бўйича хисобланган бўлиши керак, яъни биринчи автомобил ва магистрал енглар - энг зарур йўналишда, кейинги автомобиллар енглари ёрдамчи дастакларни бериш учун фойдаланиши керак.
- Ёнѓинда тезкор штаб ишлаётган вақтда, таъминот бошлиғи штаб таркибиди бўлиб, у штаб бошлиғи ҳамда ёнѓин ўчириш рахбарига (ЁЎР) бўйсунати.
- Ёнѓинда таъминот ишларининг тартиблилиги, унинг жанговар масалаларни аниқ, ҳамда тушунарли белгиланганлигига эмас балки, таъминот ишларининг юкори савияда ташкил қилиниши, ЁЎР томонидан куч ва воситаларнинг изчил бошқарилишига ҳам боғлиқдир.
- Ёнѓинда шундай шароитлар юзага келадик, улар ёнѓин таъминотини кучайтириш заруратини келтириб чиқарати.

- Бу шароитлар қуйидагилар бўлиши мумкин:
- - ёнғинда турли хил йўналишлардаги куч ва воситаларни, имкон қадар бир ерга ташлаш зарурияти;
- - оқсдаги сув манбаидан, сувни насос ёрдамида ёки ташиш йўли билан таъминлаш зарурияти;
- - бошқа турдаги ёнғин ўчириш воситаларидан фойдаланиш зарурияти.
- Ёнғин ўчириш раҳбари зарур ҳолларда ёнғинда таъминот бошлиғига ёрдам тариқасида бошликлар таркибидан 1-3 кишини, шунингдек транспорт ҳамда алоқа воситаларини ажратиб бериши лозим.
- ЁЎР жанговар ҳисобдан ажратилган радиостанция ҳамда телефонга эга тезкор штаб, ҳамда алоқачи орқали ёнғин таъминоти ишарини бошқаради. Ёнғин ўчириш давомида ёнғинда таъминот бошлиғи ёнғин ўчириш автомобилларини сув манбаига жойлаштириш чизмасини тузади, штаб бошлиғи учун ёнғин ўчириш тезкор варақаларини тулдириш учун зарур (фойдаланилган енгликлар, ёнғин ўчириш воситалари ҳамда х.к. сони каби) маълумотларни тайёрлайди.

Назорат саволлари

1. Ёнғиндан сақлаш хизмати бўлинмалари томонидан ёнғинларнинг ўчирилишини ташкил этиш тартиби тўғрисидаги низом қачон қабул қилинган?
2. Низомда қанақа асосий тушунчалардан фойдаланилади?
3. Ёнғинларни ўчиришда қанақа кучлар ва воситалардан фойдаланилади?
4. Ёнғинни ўчиришга йўлга чиқиш қанақа тартибда амалга оширилади?
5. Ёнғин ҳолатини аниқлаш қанақа тартибда бажарилади?
6. Ёнғинда одамларни қутқариш қанақа тартибда бажарилади?
7. Куч ва воситаларнинг ёйилиши қанақа тартибда бажарилади?
8. Ёнғинни ўчириш қанақа тартибда олиб борилади?
9. Ёнғинда қанақа махсус ишлар бажарилади?
10. Ёнғинда куч ва воситаларни бошқариш қанақа тартибда олиб борилади?
11. Тезкорлик штаби қачон ва қанақа тартибда тузилади?
12. Ёнғин вақтида алоқа қандай ташкил қилинади?

Тузилмавий-мантиқий чизма “Поғона” ёрдамида ёнғинни ўчириш кетма-кетлигини тузинг

Эътиборингиз учун раҳмат!

